

تحلیل ریشه های بحران سوریه از ابتدا و مداخلات کشورهای خارجی

حمید پورمحمد^۱

^۱ دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، hamid.international.law@gmail.com

چکیده

زمستان ۱۳۸۹ با انقلاب مردم در کشورهای عربی علیه حکومت‌هایشان مصادف بود. این انقلابها برخاسته از بیداری اسلامی مردم در این کشورها بود که هویت خود را در این نظامهای دیکتاتوری از دست رفته می‌دیدند. این اعتراضات از تونس کشوری در شمال آفریقا آغاز شد و دیگر کشورهای بزرگ عربی از جمله مصر، لیبی، بحرین، یمن و سوریه را نیز در بر گرفت. وجه مشترک همه آنها اعتراض به حکومت‌هایی بود که سالهای سال بود قدرت را در دست گرفته بودند و با کمترین مشارکت مردمی عمل می‌کردند. موج انقلابهای مردمی در منطقه به شکل دیگری بر سوریه تأثیر گذاشت به نوعی که احساس

مقدمه

۱- بحران سوریه و تروریسم

زمستان ۱۳۸۹ با انقلاب مردم در کشورهای عربی علیه حکومت‌هایشان مصادف بود. این انقلابها برخاسته از بیداری اسلامی مردم در این کشورها بود که هویت خود را در این نظامهای دیکتاتوری از دست رفته می‌دیدند. این اعتراضات از تونس کشوری در شمال آفریقا آغاز شد و دیگر کشورهای بزرگ عربی از جمله مصر، لیبی، بحرین، یمن و سوریه را نیز در بر گرفت. وجه مشترک همه آنها اعتراض به حکومت‌هایی بود که سالهای سال بود قدرت را در دست گرفته بودند و با کمترین مشارکت مردمی عمل می‌کردند. موج انقلابهای مردمی در منطقه به شکل دیگری بر سوریه تأثیر گذاشت به نوعی که احساس شد معترضان داخلی و خارجی نظام سوریه برای سقوط این حکومت، توطئه‌ای را طراحی کرده‌اند تا آن را از محور مقاومت جدا کنند. در پی انقلاب‌های عربی برخی شهرهای سوریه نیز از ۱۱ مارس ۲۰۱۱ شاهد موجی از ناآرامی شد که تمامی ارکان دولتی این کشور را نگران کرده است. [۱] اولین اعتراضات در شهر درعا در جنوب سوریه و در مرز اردن شروع شد و درگیری‌ها به تدریج شدت یافت. اما نباید این مسئله را فراموش کرد که تحولات سوریه با دیگر قیامهای منطقه تفاوت‌هایی دارد. سخنان مقام معظم رهبری به خوبی این تفاوت را نشان می‌دهد. ایشان فرمودند: «امروز آمریکا برای شبیه‌سازی کاری که در مصر و تونس و یمن و لیبی و امثال اینها انجام گرفته است، متوجه شده که سوریه را - که در خط مقاومت است - دچار مشکل کند. ماهیت قضیه در سوریه با ماهیت قضیه در این کشورها متفاوت است. در این کشورها حرکت ضدآمریکا و ضد صهیونیسم بود، اما در سوریه دست آمریکا آشکار و

شد معترضان داخلی و خارجی نظام سوریه برای سقوط این حکومت، توطئه‌ای را طراحی کرده‌اند تا آن را از محور مقاومت جدا کنند. در پی انقلاب‌های عربی برخی شهرهای سوریه نیز از ۱۱ مارس ۲۰۱۱ شاهد موجی از ناآرامی شد که تمامی ارکان دولتی این کشور را نگران کرده است اولین اعتراضات در شهر درعا در جنوب سوریه و در مرز اردن شروع شد و درگیری‌ها به تدریج شدت یافت. اما نباید این مسئله را فراموش کرد که تحولات سوریه با دیگر قیامهای منطقه تفاوت‌هایی دارد که در این پژوهش بحران سوریه در سه سطح داخلی، منطقه‌ای، بین‌المللی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

واژه های کلیدی: تروریسم، سوریه، مداخله، بحران

مشهود است؛ صهیونیست‌ها دنبال قضیه هستند. ما نباید اشتباه کنیم.» وضعیت ژئوپولیتیک، ژئواستراتژیک، هویتی و ایدئولوژیک خاصی بر تحولات این کشور مترتب کرده است. تنوع زیستی اقلیت‌های دینی و نژادی متعدد در سوریه به همراه دخالت‌های منطقه‌ای و جهانی جهت تسلیح گروه‌های تندرو شورشی، فضای پرالتهایی بر این سرزمین حاکم نموده که علاوه بر «هویتی» کردن تحولات این کشور باعث شد تا جنگ داخلی تمام عیار و آینده پر ابهام تحولات آتی این کشور، فضای تصمیم‌گیری سیاست خارجی کشورهای ذی نفوذ در خاورمیانه را تحت تأثیر قرار دهد حرکت بیداری اسلامی با سرنگونی حکام وابسته و مرتجع عرب در حالی بازبایی خود را طی می‌کند که هنوز آتش خشم و کینه استکبار جهانی برای انتقام‌گیری از جبهه مقاومت در کشور سوریه شعله ور است. جنگ داخلی سوریه به یک سری تظاهرات گسترده و در نهایت درگیری‌های نظامی در کشور سوریه گفته می‌شود که از ۲۶ ژانویه ۲۰۱۱ شروع شده‌است در طی حدود هفت سالی که از آغاز تلاش‌ها برای شکست جریان مقاومت در سوریه می‌گذرد، حاصل دخالت‌های مستقیم قطر، عربستان و ترکیه و حمایت‌های آشکار و نهان آمریکا و اسرائیل بیش از ۵۰ هزار کشته و زخمی و خسارت‌های فراوان مادی بوده است. [۲] آنچه که امروز در سوریه پس از گذشت هفت سال از آغاز بحران می‌گذرد دیگر بحث خیزش مردمی و آزادی خواهی نیست بلکه یک حرکت هدایت شده از خارج است. در جبهه به ظاهر مخالفان امروز در سوریه ما شاهد حضور چهره‌هایی از القاعده، سلفی‌ها و تکفیری‌ها هستیم. شبه‌نظامیان هم از سرتاسر جهان، از افغانستان تا پاکستان، از سودان تا حتی چین و لیبی به سمت سوریه گسیل داده می‌شوند. دستگاه‌های اطلاعاتی